

## เทศน์เช้า วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๖

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เราตั้งใจนะ ตั้งใจว่าวันนี้วันสำคัญทางพุทธศาสนา จะเข้าพรรษา พอเข้าพรรษา เห็นใหม่ ทุกที่ที่เขาจะบอกเลยว่าเขาหยุดให้ เขาหยุดให้คนไปแสวงหาบุญกุศล ไปแสวงหาความปลอดโปร่งของหัวใจ ถ้าหัวใจปลอดโปร่งนะ เรากลับมาทำหน้าที่การงานของเรา ถ้าทำหน้าที่การงานของเรา นะ คนเราไม่ตั้งเครียด ไม่มีการกดดันในหัวใจ ถ้าทำอย่างไรมันก็สะดวกสบายนะ ทำอย่างไรสะดวกสบาย แต่โดยสังขารม สังขารม คนเรานี้แหละ ทุกดวงใจว่าแห้ว ทุกดวงใจคนที่เกิดมามีกิเลสทั้งนั้นแหละ ทุกดวงใจว่าแห้ว มันก็มีเชื้อมีไขอยู่นั่นแหละ

ฉะนั้น คนที่มีกำลังศรัทธา เขาจะพยายามของเขา เขาว่างได้ในทางโลก เขาว่างเพื่อเหตุใด เขาว่างสิ่งนั้น เราเกิดมากับโลก ทั้งโลกไม่ได้หอรอก เราเกิดมาเป็นมนุษย์ จะหลีกหนีพ้นไปไม่ได้ หอรอก แต่มนุษย์เป็นสัตว์สังคม สัตว์สังคมต้องอยู่ด้วยกัน กระทบกระทั่งกันเป็นธรรมดา ถ้ากระทบกระทั่งกันเป็นธรรมดา คนที่จำเป็นต้องอยู่นั้นเขาก็ต้องมีศีลธรรมของเขา เพื่อบรรเทาเบาบางในหัวใจของเขา แต่คนที่พยายามแสวงหาจะพ้นจากมันไปเลย ถ้าพ้นจากมันไปเลย เห็นใหม่ มันก็ต้องมีความมั่นคง ต้องมีความเข้มแข็งของเรา

ถ้ามีความเข้มแข็งของเรา การปฏิบัติเรา การปฏิบัติคือเอาชนะตนเอง ไม่ได้ไปมองที่อื่นเลย มองหัวใจของเรานี้แหละ เวลาเราปฏิบัติ จะมีใครปฏิบัติกับเรา เราอยู่โคนไม้ อยู่ในเรือนว่างอยู่ต่างๆ มันอยู่กับใครล่ะ? ก็เราอยู่กับเราเท่านั้นแหละ ไม่มีใครมาอยู่กับเราเลย ทำไมจิตใจของเรา มันไปกว้านเอาคนอื่นมาเป็นภาระแบกหามล่ะ มันไปเอาเรื่องของคนอื่นมาคิดห่มคนนะ แล้วเรื่องของมัน มันก็ทุกข์พอแรงอยู่แล้ว ทำไมต้องเอาเรื่องคนอื่นมาคิดอีกล่ะ

เอาเรื่องคนอื่นมาคิดเพราะ เพราะอะไรวิชา มันไม่รู้จักตัวมันเองไง ถ้ามันรู้จักตัวมันเอง เวลาบอกให้กำหนดพุทโธ ให้มีปัญญาอบรมสมาธิ ก็บอกว่านี่ไม่ใช่ปัญญา จะใช้ปัญญา เวลาจะใช้ปัญญาก็ปัญญาของกิเลส กิเลสก็ไปกว้านเอาแต่เรื่องเป็นพื้นเป็นไฟมาเผาตัวเอง เวลาจะศึกษา

ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เป็นธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า  
ไม่ใช่ธรรมะของเรา

ถ้าเป็นธรรมะของเรา เห็นไหม ถ้ามีสติปัญญาขึ้นมา มันยับยั้งได้ เพราะยาที่มีคุณภาพ มัน  
มีอานุภาพทางเคมีของมัน มันต้องแก้ไขได้ สติ สมาธิ ปัญญา มันมีคุณภาพของมัน ถ้ามันมี  
คุณภาพของมัน มันต้องยับยั้งความคิดเราได้ มันต้องยับยั้งกิเลสเราได้ แต่นี่มันไม่ใช่ มันเป็น  
สัญญาอารมณ์ทั้งหมด เห็นไหม

คูลี ตอนนี้มีปัญหาไปมาก พอมีปัญหาไปมาก เขาบอกว่า คนยังเลื่อมใสศรัทธาในองค์  
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ชาวพุทธก็ยังมั่นคงในพุทธศาสนาตลอดไป เพราะสิ่งที่มีความยุ่งยาก  
ขึ้นมานั้นก็เป็นเรื่องของบุคคลคนนั้น บุคคลคนใดทำความเลื่อมเสียมืดของบุคคลคนนั้น คนนั้นก็  
แบกหามกรรมของคนคนนั้นไป แต่ถ้าเรามีจิตใจมั่นคงในพุทธศาสนา ในพระพุทธรูป พระธรรม  
พระสงฆ์ของเรา เราก็คงมีความเชื่อมั่นศรัทธาในพุทธศาสนา ถ้ามีความเชื่อมั่นในพุทธศาสนา  
พุทธศาสนาสอนสิ่งใด พุทธศาสนาสอนให้มีการเสียดละ

การเสียดละนะ เสียดละโอกาส เสียดละ เห็นไหม เราไม่เบียดเบียนกัน เรามีน้ำใจต่อกัน  
การเสียดละอย่างนี้ การให้อภัยต่อกัน ให้อภัยต่อกัน การให้อภัยต่อกัน นี่การเสียดละอย่างนี้มันไม่  
กลับมาขุ่นมัวในหัวใจของเราไง สิ่งที่ขุ่นมัว นี่สิ่งที่เป็นวัตถุ วัตถุสิ่งที่เป็นข้าวของ เราเสียดละก็  
เสียดละได้ยากอยู่แล้ว เสียดละได้ยากเพราะอะไร เพราะมันเป็นวัตถุที่เราแสวงหามาด้วย  
น้ำพักน้ำแรงของเรา แต่เพราะเราเชื่อมั่นในพระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์ ทำบุญกุศลของเราเพื่อ  
หัวใจเบิกบาน เพื่อให้หัวใจเราแจ่มแจ้ง ให้หัวใจเราแจ่มใส ให้หัวใจเราเบิกบาน นี่เบิกบานขึ้นมา  
แล้วเวลาทำบุญไปแล้วมันเบิกบานใหม่ละ

พอทำบุญขึ้นไปแล้ว สิ่งที่ไม่ให้อภัยต่างๆ ทัศนคติในหัวใจอันนั้น ถ้าในหัวใจอัน  
นั้น เห็นไหม นี่เราทำบุญกุศล การให้อภัยต่อเรา สิ่งที่มีความกระทบกระเทือนมาแล้วก็แล้วๆ กัน  
ไป เพราะมันเป็นอดีตมา อนาคตก็ยังไม่ถึง ในปัจจุบันนี้ ปัจจุบันนี้ถ้าเราฉลาด เราก็รักษาใจของ  
เรา หลวงตาท่านสอนประจำให้ดูใจของเราๆ ใจของเราว่ามันสุขมันทุกข์นี่ไง ใจของเราที่มัน  
แบกหามนี่ไง ถ้ามันแบกหาม ที่มันคิดนี่มันทุกข์ใหม่ ที่มันคิด ที่ความคิดมันทุกข์ใหม่ มันยังคิด  
นะ มันยังเหยียบย่ำหัวใจของเราๆ เพราะอะไร เพราะมันไม่ดูแลใจของเรา ไปดูแลเรื่องคนอื่นใน  
เวลานั่งภาวนาขึ้นมาก็มีแต่เรื่องคนอื่นทั้งนั้นเลย มีแต่คนอื่นทำให้เราไม่พอใจทั้งนั้นเลย

แต่เวลาหัวใจที่มันเต้นอยู่นี้ แล้วหัวใจที่มันเป็นหัวใจ แต่ถ้ามันเป็นจิตละ ถ้าจิตของเราที่มันฟังชานอยู่ นี่หัวใจของเราถ้าเรากำหนดพุทโธๆ ของเรา กำหนดพุทโธของเราก็เป็นงานของเรา งานของเราที่กำหนดพุทโธ งานของเราไม่ใช่ไปกว้านเอาความคิดคนอื่นมาเผดเผาเรา ถ้ากว้านความคิดคนอื่นมาเผดเผาเรา มันกว้านมาเพราะอะไรละ เพราะมันไม่ให้ภัย มันไม่ให้ภัย จิตใจมันชุ่มมัว ชุ่มมัวมันก็ไปเรื่อย

แต่ถ้ามีสติปัญญาละ “นี่เราจะบ้าหรือ สิ่งที่มันล่องก็ล่องมาแล้ว สมบัติบ้า”

สมบัติบ้า เห็นไหม นี่หลงปู่หลุยท่านพูดเอง เราขาดเสลดของเราไปแล้ว เสลดของเราคายทิ้งไปแล้ว แล้วเราไปเลียกินมันน่าสยดสยองไหม ใครไปเลียกินน้ำลายที่เราบ้วนไปแล้วได้บ้าง แต่ความคิดที่มันเผดเผา ที่เอามาคิด มันไปกิน มันไปเลียอยู่นะ เวลามันเลียน้ำลายที่เราบ้วนทิ้งไป ใครเลียไม่ได้หรอก แต่ความคิดที่มันเจ็บช้ำน้ำใจ เรานี้เลียมัน แต่ก็บอกว่า อ้าว! ความคิดเรา มันกลับคิดแล้วมันยิ่งภูมิไฉนะ เห็นไหม นี่อวิชา เพราะความไม่รู้ แต่ครูบาอาจารย์ของเรารู้นะ ถ้ารู้แล้ว สิ่งนั้นจะไม่เอามาเผดเผาใจเรา ถ้าไม่เอามาเผดเผาใจเรา มันต้องเข้มแข็งไง

คูสิ เรามาวัดมาด้วยกัน นี่ไปวัดไปวา ไปวัดหัวใจของเรา ไปวัดหัวใจของเราจริงๆ นะ ไปแล้วจิตใจเราเป็นอย่างไร ไปแล้วเราได้สิ่งใดเป็นประโยชน์มากับเรา นี่พอไปวัดแล้ว คูสิ มีลูกศิษย์มากมาย “หลวงพ่อก รววันนี้มา ๕-๖ วัน ไม่ได้อะไรเลย คราวนี้มา ๑๐ วัน ๒๐ วัน ไม่ได้อะไรเลย” นี่เวลาภาวนา ได้อะไร ไม่ได้อะไร เขาวัดกันที่หัวใจ แต่ถ้าวันนี้มาภาวนา “แหม! คราวนี้ภาวนาดี มากหลวงพ่อก จิตมันสงบนะ มันมีความสุข มันมีความดี” เห็นไหม นี่ไปวัดใจของเรา มาวัดมา มาวัดใจของเรา

แต่นี้เรา ระดับของท่านใช่ไหม เราก็เสียดสละ เพราะเรามีความเชื่อ เรามีความเชื่อในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ของเรา แก้วสารพัดนึก รัตนตรัยของเรา เราเคารพบูชาของเรา แล้วถ้าเคารพบูชาของเรา สิ่งนั้นเป็นสิ่งที่ เป็นแก้วสารพัดนึก เป็นรัตนตรัย เป็นพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ของเรา ที่ฟังของเรา ถ้าเรามีสติปัญญาขึ้นมา เราจะรักษาแก้วในใจของเรา ถ้ารักษาแก้วของเราละ ถ้าจิตมันสงบ มันผ่อนคลาย เห็นไหม มันผ่อนคลาย มันมีความสุข มีความสุขของเรา เราจะเห็นพุทธะในหัวใจของเรา

นี่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นะ พูดถึงในธรรมวินัย “ถ้าเธอจะอุปฐากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เธอจงอุปฐากพระภิกษุไข้เถิด”

ภิกษุใช้ เห็นไหม ถ้าจะอุปฐากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วถ้ากำหนดพุทโธๆ ของเรานะ ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคตไง ถ้าเราจะเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ กำหนดพุทโธๆ ไปเฝ้าในหัวใจของเราซะ ถ้าหัวใจเราสงบนะ เราจะได้เห็นเงาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าเราฝึกหัดใช้ปัญญาของเราซะ ถ้าใครฝึกหัดใช้ปัญญา พอจักรมันเคลื่อน จักรมันหมุนออกไป ธรรมจักรมันเคลื่อนออกไป เราจะกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะมันตื่นเต็น มันเป็นความมหัศจรรย์

แต่นี้มันไม่ใช่ สิ่งที่เราเป็นๆ ขึ้นมานี้มันสัญญา ความคิด ความปรุง ความแต่ง มันเป็นสิ่งสังขาร ความคิด ความปรุง ความแต่ง มันก็ความคิดความแต่งโดยธรรมชาติ โดยสัญชาตญาณของมนุษย์ ความคิดของเรา เห็นไหม ตรีกในธรรมๆ ตรีกในธรรมมันก็ปัญญาอบรมสมาธินี้ เราก็ยังซาบซึ่งพอแรงอยู่แล้วนะ แต่ถ้าจิตสงบแล้วนะ ถ้าเกิดมันจับกาย จับเวทนา จับจิต จับธรรมได้นะ แล้วปัญญามันหมุนออกไป มันจะเป็นภาวนามยปัญญา ปัญญาที่แปลกประหลาดมหัศจรรย์ วิทยาศาสตร์พิสูจน์ไม่ได้

ถ้าวิทยาศาสตร์พิสูจน์ไม่ได้ ใครจะมีปัญญามากน้อยขนาดไหน มันปัญญาเจ็ดด้วยสมุทัย เจ็ดด้วยกิเลสตัดหาความทะยานอยากของเราแน่นอน แต่ถ้าเราทำความสงบของใจเข้ามา เพราะใจมันสงบ เพราะกิเลสสงบตัวลงไง ถ้ากิเลสมันฟุ้งซ่านอยู่ กิเลสมันต่อต้านอยู่ จิตสงบไม่ได้หรอก จิตเราสงบเพราะมันวางกิเลส มันวางอวิชชาไว้ชั่วคราวชั่วคราวยุ่ เวลาทำสมาธินี้จิตมันสงบเข้ามาได้ จิตสงบเข้ามาได้ แต่สมาธิก็คือสมาธิ มันคลายออกมาก็เป็นปกติ เห็นไหม แต่ถ้ามันเกิดปัญญา เกิดปัญญาเพราะอะไรล่ะ? เกิดปัญญาเพราะมันเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริง พอเห็นตามความเป็นจริง นี้ผู้ร้าย ผู้ร้ายมันปล้นชิงของใครไป คนนั้นเจ็บช้ำนะ ข้าวของเงินทองเราหามา แล้วเขามาปล้นชิงของเราไปได้อย่างไร

นี่ก็เหมือนกัน เราคิดแต่เรื่องดีๆ เราคิดแต่ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราตรีกในธรรมตลอดเวลาอยู่นี้ อวิชชาๆ สมุทัยในหัวใจ มันช่วงชิงของเราไปได้อย่างไร มันช่วงชิงผลงานของเราไปได้อย่างไร มันทำลายหัวใจเราได้อย่างไร พอจิตมันสงบแล้วมันเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริง พอเห็นตามความเป็นจริง มันจับผู้ร้ายได้ มันจับผู้ร้ายได้ จับอวิชชาได้ ภาวสวะ ภพ ใจตัวตนของเราที่มันกว้านไปเอาความเจ็บช้ำน้ำใจมาเผาเผาเรา เวลาจิตสงบแล้วมันเกิดปัญญาขึ้นมา ปัญญามันเห็น มันเห็นผู้ร้ายที่มันช่วงชิงทรัพย์สมบัติของเรา อริยทรัพย์ไ้ ทรัพย์สมบัติที่จะเป็นความจริงของเรา ผู้ร้ายมันช่วงชิงของเราไป

คนปล้นชิงเราไปเราก็ไม่พอใจเป็นธรรมดา อวิชาความไม่รู้มันเบียดเบียนเรา มันช่วงชิงมรรคผลของเราไป แล้วพอปัญญามันเคลื่อน ธรรมจักรมันหมุน มันเห็นนะ ความมหัสจรรย์มันเกิดตรงนี้ไง ความมหัสจรรย์มันเกิดเห็นความแตกต่างไง ความแตกต่าง ปัญญาที่เกิดจากอวิชา ปัญญาที่เกิดจากความไม่รู้ กับปัญญาที่เกิดวิชา วิชาจรณสมุปนฺโน วิชาที่เป็นสัมปັນโน สัมปັນโนเพราะว่ามันเป็นสัมมาทิฏฐิ มันเป็นความเห็นที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนเรา รัตนตรัยนี้ไง ถ้าแก้วสารพัดนึกเกิดขึ้น เพราะอะไร เป็นพระธรรมๆ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา มีรัตนะ ๒ มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากับมีพระธรรม พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม สงฆ์องค์แรกของโลกเกิดแล้ว นี่พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เกิดขึ้นมา แล้วเวลาเราภาวนา จิตเราสงบเข้ามา เราใช้ปัญญาของเราขึ้นมา มันก็เกิดแก้วในหัวใจของเรา เห็นไหม

ถ้าจิตสงบขึ้นมา เราก็เห็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน เห็นไหม เห็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ไม่ใช่พุทธะของเรา ถ้าพุทธะของเรา เราเกิดปัญญานี้มันเกิดพระธรรม เกิดแก้วดวงที่ ๒ ขึ้นมา ถ้าเกิดแก้วดวงที่ ๒ พิจารณาของมันซ้ำแล้วซ้ำเล่าๆ ถึงที่สุด เวลามันสมุจเฉทปหานไป มันขาดเป็นชั้นเป็นตอนขึ้นไป ที่หลวงตาท่านบอกว่าพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รวมลงเป็นหนึ่งเดียว ๓ แก้วสารพัดนึก แก้ว ๓ ดวง มันรวมลงเป็นหนึ่ง หนึ่งได้อย่างไร นี่หนึ่งความเป็นจริงมันเกิดขึ้นมาได้อย่างไร

ถ้าคนไม่มีปัญญา คนไม่มีการกระทำมันไม่คู่คี่มันไม่คู่คี่มันก็เร่ร่อนไง นี่ความเร่ร่อน เห็นไหม ที่เราเชื่อมั่น เชื่อมั่นในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พวกเราเป็นศาสนบุคคล บุคคลคนหนึ่ง บริษัท ๔ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา เราเป็นบุคคลคนหนึ่ง เราเป็นบริษัท ๔ ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าฝากศาสนาไว้ ฝากไว้ก็เป็นมรดกใจ พ่อแม่เขียนพินัยกรรมไว้ให้กับลูก ให้ทรัพย์สมบัติกับลูกคนนั้นๆ นี่ให้ลูก ๔ คน ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา เราก็ได้พินัยกรรมกันมา สิทธิเราเป็นชาวพุทธ เราก็ได้พินัยกรรมนั้นมาจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่เราหาไม่เจอ หาแก้วไม่เจอ พระธรรมๆ เรายังหาไม่เจอ เราได้สายแทงกันมา เราก็งุ่นๆ ง่านๆ หากันอยู่นี้ หากันไม่เจอ ถ้าใครหาเจอขึ้นมา เห็นไหม นี่เราได้พินัยกรรมมาได้พินัยกรรม นี่ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมและวินัย นี่พระไตรปิฎก พระไตรปิฎกเป็นผู้ที่เข้ามาสู่ใจของเรา

รื้อค้นไปเถอะ ถ้ารื้อค้นไปไหนนะ ถ้ามันไม่ขุดค้นขึ้นมาในหัวใจของเรา สิ่งสัมผัสธรรม  
ได้ๆ ทุกข์สุขมันอยู่ที่ใจ ทุกข์ สุข เห็นใหม่ เวลาทุกข์ควรกำหนด สมุทัยควรละ ทุกข์ เหตุให้เกิด  
ทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์ แล้ววิธีการดับทุกข์ เราแสวงหากัน เราทำนี่ เราแสวงหาวิธีการดับ  
ทุกข์เพื่อประโยชน์กับเรานะ

ถ้าบอกว่า “ทำไมศาสนามันยุ่งยากขนาดนี้ หลวงพ่อ ทำไมมันวุ่นวายขนาดนี้ มาทำบุญก็  
เหนื่อยพอแรงอยู่แล้ว ยังจะต้องมาพูดอะไรๆ อะไรของเราอีก”

เหนื่อยพอแรงอยู่แล้วนี่มันเป็นศรัทธา ถ้าใครมีศรัทธามีความเชื่อ หัวรถจักรมันลากขบวน  
รถจักรนั้นไป องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่าศรัทธาเป็นอริยทรัพย์ของปุถุชน ถ้าปุถุชน  
มีศรัทธาความเชื่อ เพราะความเชื่อ มันถึงจะลากหัวใจเราไปค้นคว้าไปศึกษา พอไปค้นคว้าไป  
ศึกษา มันจะเกิดความจริงขึ้นมา ศรัทธาแก้กิเลสไม่ได้ เห็นใหม่ ศรัทธาแก้กิเลสไม่ได้เพราะเป็น  
ความเชื่อ แต่ความเชื่อมันจะลากให้หัวใจมาศึกษามาค้นคว้า

ถ้ามาศึกษามาค้นคว้านะ ถ้าใครมีบารมี ศึกษาค้นคว้าแล้วกาลามสูตรแล้ว นี่ไม่ให้เชื่อ สิ่ง  
ไม่ให้เชื่อ ต้องพิสูจน์ ถ้าพิสูจน์แล้วเป็นความจริงขึ้นมา ถ้ากาลามสูตร เราก็ก็น่าเชื่อกาลามสูตร ก  
าลามสูตรเป็นอย่างนี้ กาลามสูตรเป็นอย่างนี้...เรายังไม่ได้วิเคราะห์เลย อะไรเป็นกาลามสูตร กาลาม  
สูตรนี่ก็เป็นธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเหมือนกัน แต่ถ้าความเชื่อและความไม่เชื่อ  
นี่ความเชื่อมันเป็นหัวรถจักรชักนำให้เรา มา ให้เราเข้ามาศึกษา ศึกษาแล้ว ศึกษาเรื่องอะไรละ

ไปศึกษา ดูทางโลกเขาศึกษาเพื่อทางวิชา เพื่อประกอบสัมมาอาชีพะไร นี่ก็ศึกษาการเกิด  
และการตายไป นี่เกิดมาจากไหน เกิดมาแล้วมาทุกข์ยากอยู่อย่างนี้ แล้วตายแล้วไปไหนต่อ นี่ศึกษา  
เรื่องอย่างนี้ เพราะเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ ไปเที่ยวสวน เห็น  
คนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย เราต้องเป็นอย่างนี้หรือ ถ้าเราเป็นอย่างนี้นะ เราจะเป็นกษัตริย์ เราก็ก  
ต้องเกิด ต้องแก่ ต้องเจ็บ ต้องตายเหมือนกัน มันต้องมีฝ่ายตรงข้ามสิ ที่ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่  
ตาย แล้วไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตายอย่างไร

เราก็ก็น่าสงสัย เอะเราไปสตาฟฟ์เดี๋ยวนี้เลย สตาฟฟ์แล้วก็ไม่ตาย สตาฟฟ์ก็ตายเดี๋ยวนั้นเลย  
แทนที่มันจะมีชีวิตต่อไป สตาฟฟ์ มันตายเดี๋ยวนั้นเลย เพราะสตาฟฟ์ แล้วยังไม่ตายไป

นามธรรมนะ ความรู้สึกนี้ไม่เคยตาย คำว่า “ความรู้สึกนี้ไม่เคยตาย” ทำลายสิ่งที่มันมีวิ  
หมองในความรู้สึกนี้ได้ แต่ความรู้สึกนี้ทำลายไม่ได้ แต่สิ่งที่เป็นอวิชชามากับความรู้สึกอันนี้ เห็น  
ใหม่ กิเลสมันถึงแก่ได้ใจ เพราะจิตมันไม่เคยตาย ถ้าจิตไม่เคยตาย แล้วนิพพานคงที่ใจ พอไปสู่  
ความสะอาดบริสุทธิ์อันนั้นแล้วมันคงที่ของมันอย่างไร ฉะนั้น สิ่งทีบอกว่ามันไม่เคยตาย แล้วเป็น  
อย่างไรไม่เคยตาย ถ้าคนไม่ภาวนามันก็พูดไปนกกแก้วนกกขุนทองเท่านั้นแหละ แต่ถ้ามันเคยภาวนา  
เข้าไปนะ อ้อ! มันเป็นอย่างนี้ พอจิตมันสงบ อ้อหืม! จิตมันสงบอย่างนี้ จิตสงบอย่างนี้ นี่มันรู้เห็น  
ของมัน ไอ้ที่เราเชื่อฟังกันมา นกกแก้วนกกขุนทองก็ว่างๆ ว่างๆ

ว่างๆ มันสร้างภาพความว่างได้นะ เราพยายามคิดว่าไม่รับรู้อะไรเลย มันก็ว่าง แต่ว่าง  
ด้วยการกดทับไว้ แล้วการกดทับไว้ เรากดทับไว้ เห็นใหม่ ต้องใช้กำลังกดทับไว้ใช่ไหม แต่ถ้าตัว  
มันเองว่าง เห็นใหม่ น้ำนิ่งแต่ไหล น้ำนิ่งแต่ไหล สิ่งทีเคลื่อนที่ได้มันหยุด แต่มันรู้ของมัน มันมี  
กำลังของมัน ถ้ามีกำลังของมัน เราจะไปรู้ไปเห็นของเราแล้ว ถ้าเรารู้เห็นของเรา นี่แก้วจะเกิดกับ  
เราแล้ว แล้วถ้ามันเกิดปัญญาขึ้นมา มันจะมหัศจรรย์มาก นี่เวลาผู้ปฏิบัติ ครูบาอาจารย์ของท่าน  
มหัศจรรย์ในใจของท่าน แล้วเวลาท่านเทศน์ออกมา หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น หลวงตา ท่านเทศน์  
ออกมา ท่านเทศน์ออกมาจากใจของท่าน ท่านรู้ท่านเห็นของท่าน

เวลามันรู้มันเห็นนะ คูสิ เวลาคนเขาตามฆ่า เราจะหนีคนเขาตามฆ่าเราอยู่ เราจะวิ่งสุดฤทธิ์  
ขนาดไหน ไอ้นี้ก็กิเลสมันตามจีคออยู่นี้ คนยังไม่เห็นโทษของมันก็ยังนอนจมอยู่กับมัน แต่ถ้าเห็น  
โทษกับกิเลสแล้ว ก็คนมันเอามือปืนมาจะยิงมึงอยู่นี้ เอ็งจะนอนใจให้เขายิงหรือ มันก็ต้องหนีเอา  
ตัวรอดสุดชีวิตใช่ไหม คนภาวนาเวลาปัญญามันเกิด กิเลสกับธรรมมันต่อสู้กัน มันเห็นโทษ ถ้าทำ  
ไม่ได้ มันจะเวียนเกิดเวียนตาย ถ้ามันทำได้ มันจะพ้นจากไอ้มือปืน มันจะพ้นจากไอ้กิเลส มันจะ  
พ้นจากไอ้พญามารที่มันครอบงำอยู่นี้ คนเรา คนจะฆ่าจะแกงเรา เราต้องหนีจนสุดชีวิต แต่นี้กิเลส  
มันครอบงำหัวงำอยู่ แล้วมันต้องไป นี่ถ้าครูบาอาจารย์เราปฏิบัติมา มันออกมาจากนี้ไง มันออกมา  
จากความจริงในหัวใจ ท่านแสดงธรรมมันถึงออกมาจากหัวใจ ออกมาจากความจริง ไม่ใช่ความจำ

ความจำก็พูดกันไป ใครว่ามาก็ว่ากันไป เล่าเรื่องเล่านิทานกันไป มันก็ฟังกันไป ไปกินข้าว  
กินปลา กลับมาก็ยังมาเล่ากันต่อ แต่ถ้าเป็นธรรมะ มันไม่ใช่ มันออกมา มันพรั่งพรูออกมาจากใจ  
พอมันพรั่งพรูออกมาจากใจ จากใจดวงหนึ่งสู่ใจดวงหนึ่งใจ ใจของเราใจ เห็นใหม่

นี่วันสำคัญทางพุทธศาสนา ถ้ามันมีครูบาอาจารย์ที่เป็นความจริงขึ้นมา จะถนอมสิ่งนี้ไว้ไง แต่ถ้าไม่มีครูบาอาจารย์ที่เป็นความจริงนะ ก็เอ้อระเหยกันไปไง มากี่ลูปหน้าลูปตากันนะ มากี่เออออห่อหมกกันไป ไอ้นี้เป็นธรรมดาๆ กลับบ้านแล้วสบายใจไง กิเลสมันจี๋หัว กิเลสมันพอใจ แต่ถ้าเป็นครูบาอาจารย์นะ ท่านจะคอยบอกว่า นี่ไฟนะ มันเผาไหม้แล้วเวลามันเผาไป เทียนเวลาจุดแล้ว มันจะเผาจนเทียนหมดเล่มนั้นไป ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด วันเวลามันจะหมดจากเราไป แล้วก็อนใจกัน แต่คนที่ไม่นอนใจจะชวนขวย ขวนขวายหาคุณธรรมของเรา หาประโยชน์กับเรา

เราเกิดมาเป็นชาวพุทธพบพุทธศาสนา ศาสนาที่กำลังเจริญรุ่งเรืองเพราะมีการกระทำที่เข้มข้น ถ้าเรามีการกระทำ เราทำของเราขึ้นมาให้ประสบความสำเร็จขึ้นมา หน้าที่การงานก็หน้าที่การงาน ถ้าหน้าที่การงานละล้าละลึงนะ คนที่เป็นธรรมอยากทำงานให้เสร็จๆ จะได้มาภาวนา แต่ไอ้คนที่ไม่อยากภาวนามันก็อ้างงานทำงานอยู่นั้นแหละ “ทำงานอยู่ไม่มีเวลา ทำงานอยู่ไม่มีเวลา” อ้าว! นั่นกิเลสมันอ้าง

แต่ถ้าคนใจเป็นธรรมนะ ถ้าหน้าที่การงานก็หน้าที่การงาน รีบๆ ทำให้เสร็จ เสร็จแล้วจะไปนั่งสมาธิภาวนา เพราะทำงานของเราแล้ว งานนั้นงานประจำโลก งานของเรา งานรื้อคันไถ ถ้ามันมีการเกิด การแก่ การเจ็บ การตาย มันต้องมีสิ่งที่ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย แล้วทำอะไร ถ้าครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรม ถามท่านสิ ท่านจะตอบเราเป็นชั้นเป็นตอน คนที่ฝึกหัดเริ่มต้นท่านก็จะปูพื้นฐานให้ คนที่กำลังต่อสู้ เห็นไหม มือปืนกำลังจะยิงมัน กิเลสกำลังจะฆ่ามัน นี่ครูบาอาจารย์ท่านบอกว่าท่านสู้กันมาอย่างไร ท่านหลบหลีกมาอย่างไร แล้วท่านปะทะมันอย่างไร แล้วท่านฆ่ามันอย่างไร ถ้าไม่มีการฆ่ากิเลส ไม่สมมุจเจตปหาน คือไม่เห็นธรรม คนที่เห็นธรรมมันได้กลับไปฆ่ากิเลสนั้นแล้ว กิเลสมันตายต่อหน้า ได้พลิกศพพิสูจน์ตรวจสอบกันแล้วว่ากิเลสตายตามความเป็นจริง ถึงจะเป็นการชำระกิเลสตามความเป็นจริง นี่ถ้าการปฏิบัติเข้มข้น เราก็ต้องเอาสิ่งนั้นมาเป็นบรรทัดฐานเพื่อประโยชน์กับเรานะ ศาสนาสอนขนาดนั้น

หลวงตาท่านบอกว่าเหมือนห้างสรรพสินค้า มีตั้งแต่ของเล็กๆ น้อยๆ จนถึงแก้วแหวนเงินทอง จนเพชรนิลจินดา นี่ก็เหมือนกัน ระดับของท่าน เราก็ได้ทำท่านของเรา รักษาศีลก็รักษาแล้วเป็นคนดีแล้ว แหม! เป็นคนดีเรียบร้อยแล้ว แต่ยังไม่ได้ดีภาวนา ถ้าคนภาวนาแล้วเวลาปัญญามันเกิดเกิดอย่างไร แล้วชำระล้างอย่างไร



เห็นไหม เราจะเอาสิ่งใดเข้าไปห้างสรรพสินค้า ก็ไปตากแอร์กันแล้วก็กลับบ้าน ไม่มีอะไร  
ติดมือมาแม้แต่ชิ้นเดียว แต่ถ้าคนเขามีความมูมานะของเขา เขาได้เพชรนิลจินดาออกมาจาก  
ห้างสรรพสินค้า นั้น ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด ตายไป จะมีอะไรติดมือไปบ้าง ตายไป จะมี  
สิ่งใดติดหัวใจนี้ไป ทุกคนคิดแล้วสอนตนเอง แล้วพยายามบังคับตนเอง แสวงหาทรัพย์สมบัติของ  
ใจดวงนั้น เอวัง